

تأثیر خودکارآمدی کارآفرینانه بر قصد کارآفرینانه ی دانشجویان کشاورزی دانشگاه زنجان

لیلا صفا^۱، نسرين منگلی^۲

۱- استادیار ترویج و آموزش کشاورزی، دانشکده کشاورزی دانشگاه زنجان
۲- دانشجوی کارشناسی ارشد ترویج و آموزش کشاورزی، دانشکده کشاورزی، دانشگاه زنجان

چکیده

با توجه به اهمیت کارآفرینی در ارایه فرصت های شغلی جدید و کمک به ایجاد شغل های پایدار از یک سوی و در نظر گرفتن اهمیت قصد کارآفرینانه ی دانشجویان کشاورزی به عنوان مهم ترین عامل پیش بینی کننده رفتارهای کارآفرینانه آنان از سوی دیگر، بررسی عامل های تأثیرگذار بر قصد کارآفرینانه امری ضروری به نظر می رسد. بر این پایه، هدف اصلی این تحقیق بررسی تأثیر خودکارآمدی کارآفرینانه بر قصد کارآفرینانه دانشجویان کارشناسی ارشد کشاورزی دانشگاه زنجان بود. جامعه آماری تحقیق ۴۶۹ تن دانشجویان مزبور دانشجویان کارشناسی ارشد دانشکده کشاورزی دانشگاه زنجان در سال تحصیلی ۹۴-۱۳۹۳ بود که با توجه به جدول بارتلت، ۲۸۵ تن با روش نمونه گیری طبقه ای با انتساب متناسب گزینش شدند. برای گردآوری داده ها از پرسشنامه های استاندارد دی نابل و مک گی و همکاران از جهت اندازه گیری قصد کارآفرینانه و لینان و چن و لورز، برای سنجش خودکارآمدی کارآفرینانه استفاده شد. روایی محتوایی پرسشنامه با نظر کارشناسان و متخصصان مورد تایید قرار گرفت و روایی سازی و پایایی ترکیبی ابزار تحقیق نیز با برآورد مدل اندازه گیری و پس از اعمال اصلاح های لازم به دست آمد. داده های گردآوری شده با استفاده از مدل سازی معادله های ساختاری تجزیه و تحلیل گردید. نتایج تحقیق گویای آن بودند که قصد کارآفرینانه و خودکارآمدی کارآفرینانه بیشتر دانشجویان مورد بررسی در حد متوسط به پایین بود و خودکارآمدی کارآفرینانه تأثیر مثبت و معنی داری بر متغیر وابسته (قصد کارآفرینانه) داشته و ۴۰ درصد از واریانس آن را تبیین کرد.

کلید واژه ها: دانشجویان کشاورزی، خودکارآمدی کارآفرینانه، قصد کارآفرینانه.

نویسنده ی مسئول: لیلا صفا

رایانامه: safa@znu.ac.ir

دریافت: ۹۴/۰۲/۱۱؛ پذیرش: ۹۴/۵/۱۹

مقدمه

کارآفرینی بنا به دلیل های گوناگون از جمله کمک به توسعه اقتصادی کشورها، ایجاد نوآوری در بازار و ارائه فرصت های شغلی جدید و کمک به ایجاد شغل های پایدار، به شکل ویژه ای مورد توجه برنامه ریزان و سیاستگذاران قرار گرفته است (شین و ون کاتارامن، ۲۰۰۰). با توجه به اهمیت موضوع، در سال های اخیر تحقیقات فراوانی به منظور شناخت فرایند کارآفرین شدن افراد و عامل های تأثیرگذار بر آن انجام گرفته است؛ هر چند، برخلاف انجام این تحقیقات هنوز درک و شناخت اندکی در این زمینه وجود ندارد (مارکمن و همکاران، ۲۰۰۲؛ ژائو و همکاران، ۲۰۰۵).

سوگیری تحقیقات جدید بر عامل های روان شناختی اجتماعی با تأکید بر متغیرهایی چون خودکارآمدی، منجر به ایجاد درک بهتری از فرایندهای کارآفرینی شده است (دیازگارسیا و جیمز مورنو، ۲۰۱۰). در این زمینه، نتایج بررسی های چندی نشان داده اند که خودکارآمدی کارآفرینانه یک عامل کلیدی در تعیین قصد کارآفرینانه و بروز رفتارهای نوآورانه به شمار می آید (فیت سیمونز و داگلاس، ۲۰۱۱؛ دمپسی و جنینگ، ۲۰۱۴). حتی، بوید و وزیکیس (۱۹۹۴)، و راج و فرز (۲۰۰۷)، بر این باورند که یک فرد تنها هنگامی می تواند یک کسب و کار را ایجاد کند و یا یک رفتار کارآفرینانه از خود نشان دهد که دارای خودکارآمدی بالا و تصور مناسبی از توانایی ها و قابلیت های خود باشد.

خودکارآمدی مفهومی است که نخستین بار بندورا آن را برای تبیین نظریه شناختی اجتماعی خودارایه داد و آن را پیش شرط اساسی برای شکوفایی استعداد های پنهان کارآفرینی افراد در نظر گرفت (محسنی و همکاران، ۱۳۹۲). این مفهوم در معنای کلی، به عنوان یک حالت ذهنی تعریف می شود که بر پایه تصور افراد در مورد مهارت ها و توانایی هایشان پی ریزی شده است. بر این پایه، خودکارآمدی کارآفرینانه به باورها و فکرهای درونی افراد در مورد اینکه آیا آنان خود توانایی لازم برای انجام یک کار نوآورانه و مخاطره آمیز را دارند و یا اینکه آیا آنان می توانند به شکل اثربخشی مهارت های خود را برای راه اندازی یک کسب و کار بکار به گیرند یا خیر، اشاره دارد (بندورا، ۱۹۸۹، ۱۹۹۷).

خودکارآمدی کارآفرینانه روی پشتکار، انعطاف پذیری و مقاومت افراد در رویارویی با چالش ها و ناکامی ها تأثیر گذاشته و به آنان توانایی بیشتری برای حل نارسایی های مختلف می دهد (وود و بندورا، ۱۹۸۹). خودکارآمدی نقش اساسی در شکل گیری و تقویت قصد کارآفرینانه دارد؛ برای نمونه، برخی از افراد انجام فعالیت های کارآفرینانه و نوآورانه را دوست دارند، اما در عمل پیوسته در این فعالیت ها درگیر نمی شوند و این به معنای آن نیست که توانمندی، دانش و یا مهارت های لازم را ندارند، بلکه به این دلیل است که خودکارآمدی لازم را ندارند (لوتانز و همکاران، ۲۰۰۰).

در رابطه با قصد کارآفرینانه، از دیدگاه بسیاری از صاحب نظران این مفهوم به منزله ی گرایش یا قصد یک فرد برای آغاز یک کسب و کار با رشد سریع تعریف شده است (ون کافمن و همکاران، ۱۹۹۱؛ اچمیلسکی و کوربت، ۲۰۰۶). در تعریف دیگری، قصد کارآفرینانه به عنوان یک حالت ذهنی که نگرش، تجربه و رفتار فرد را به دست یابی به یک هدف کارآفرینانه یا ایجاد یک کسب و کار جدید سوق می دهد، در نظر گرفته شده است (بیرد، ۱۹۸۸).

نابی و لینان (۲۰۱۱)، نیز قصد کارآفرینانه را آگاهی و باور آگاهانه فردی می دانند که می خواهد در آینده یک کسب و کار مخاطره آمیز را با هدف ارزش افزایی و به دست آوردن سود راه اندازی کند. قصد کارآفرینانه به عنوان یکی از مشخصه های رفتاری افراد، از عامل های اصلی تأثیرگذار در شکل گیری و بروز رفتار کارآفرینانه بوده (آژن، ۱۹۹۱)، و یک عنصر کلیدی برای درک و شناخت فرایند کارآفرینی و ایجاد کسب و کارهای مختلف به ویژه کسب و کارهای کوچک به شمار می آید (بیرد، ۱۹۸۸). بر این پایه و با در نظر گرفتن اهمیت موضوع، در سال های اخیر بررسی های تجربی پرشماری در زمینه بررسی رابطه بین قصد کارآفرینانه و خودکارآمدی کارآفرینانه انجام شده است که در ادامه به برخی از مهم ترین آنها اشاره می شود.

فولادی و باغبانی (۱۳۹۳)، در پژوهشی به بررسی تأثیر خودکارآمدی کارآفرینانه بر تقویت کارآفرینی دانشجویان پیام نور شهرستان بیجار پرداخته اند. با توجه به نتیجه ی به دست آمده، متغیر خودکارآمدی کارآفرینانه در حدود ۳۶/۴ درصد از واریانس متغیر قصد کارآفرینانه را تبیین و پیش بینی کرده است. محسنی و همکاران (۱۳۹۲)،

کارآفرینانه و قصد کارآفرینانه دانشجویان دریافت که دانشجویان مورد بررسی از نظر شاخص های مختلف دو متغیر مورد بررسی در سطح متوسطی قرار داشتند و بین خودکارآمدی و قصد کارآفرینانه رابطه مثبت و معنی داری وجود داشت.

در بررسی دیگری، سولسویک (۲۰۰۷)، به این نتیجه دست یافت که دانشجویان دانشگاه های اوکراین دارای قصد کارآفرینانه بالایی برای راه اندازی کسب و کارهای جدید بودند که بنا بر نتیجه ی تحقیق، یکی از دلایل اصلی این موضوع، مربوط به بالا بودن سطح خودکارآمدی کارآفرینانه دانشجویان بود. ویلسون و همکاران (۲۰۰۷)، در پژوهشی به بررسی رابطه بین جنس، خودکارآمدی کارآفرینانه و قصد کارآفرینانه به منظور ارایه راهکارهایی برای آموزش کارآفرینی پرداخته اند. بنا بر نتیجه ی این تحقیق مشخص شد که بین خودکارآمدی کارآفرینانه و قصد کارآفرینانه دانشجویان مدیریت کسب و کار رابطه مثبت و معنی داری وجود داشت. در نهایت، اریکسون (۱۹۹۸)، در بررسی خود در بین دانشجویان کشور انگلیس نشان داد که سه متغیر خودکارآمدی کارآفرینانه، تنظیم هدف ها و تعهد نسبت به هدف ها دارای تأثیر مثبت و معنی داری بر قصد کارآفرینانه دانشجویان بودند.

با توجه به آنچه اشاره شد چارچوب نظری پژوهش ترسیم شد؛ در این زمینه، با استناد به نتایج بررسی هایی چون زرافشانی و سلیمانی (۱۳۹۰)، رحمانیان کوشکی و همکاران (۱۳۹۱)، فولادی و باغبانی (۱۳۹۳)، دیازگارسیا و جیمز مورنو (۲۰۱۰)، مشتاق و همکاران (۲۰۱۱)، شائوهوی و همکاران (۲۰۱۱)، و انوانکوو و همکاران (۲۰۱۲)، رابطه بین متغیرهای مورد بررسی در راستای تأثیر مثبت خودکارآمدی کارآفرینانه بر قصد کارآفرینانه شکل گرفت. هم چنین، برای شناسایی متغیرهای مرتبط با قصد کارآفرینانه از مقیاس های توسعه داده شده در پژوهش های دی نابل و همکاران (۱۹۹۹)، مک گی و همکاران (۲۰۰۹)، و شناسایی مولفه های خودکارآمدی کارآفرینانه از مقیاس های به کار رفته در بررسی های لینان و چن (۲۰۰۹)، و لورز (۲۰۱۱)، استفاده شده و در نهایت چارچوب نظری پژوهش در قالب نگاره ی ۱ ترسیم شد.

در تحقیق خود به این نتیجه رسیدند که بین نگرش کارآفرینانه و خودکارآمدی رابطه مثبت و معنی داری وجود داشت. رحمانیان کوشکی و همکاران (۱۳۹۱)، در بررسی عامل های تأثیرگذار بر قصد کارآفرینانه دانشجویان کشاورزی دانشگاه آزاد ایلام مشخص کردند که سه متغیر خودکارآمدی کارآفرینانه، حمایت خانواده و هنجارهای ذهنی رابطه مثبت و معنی داری با متغیر قصد کارآفرینانه دانشجویان داشتند.

زرافشانی و سلیمانی (۱۳۹۰)، در تبیین پیشگو کننده های نیت کارآفرینانه در بین هنرجویان هنرستان کشاورزی دریافتند که ۵۴ درصد از تغییرپذیری های متغیر قصد کارآفرینانه را دو متغیر نگرش نسبت به کارآفرینی و باور به خودکارآمدی کارآفرینانه تبیین می کنند. در پژوهش سلیمانی و زرافشانی (۱۳۹۰)، نشان داده شد که خودکارآمدی کارآفرینانه تأثیر مثبت و معنی داری روی قصد کارآفرینانه داشته است. بارانی و زرافشانی (۱۳۸۸)، در پژوهش خود تأثیر نگرش نسبت به کارآفرینی، هنجارهای جامعه و باور به خودکارآمدی در پیش بینی قصد کارآفرینانه دانشجویان مدیریت و آبادانی روستاها در دانشگاه پیام نور کرمانشاه را بررسی کرده اند. نتیجه ی تحقیق گویای آن بود که بین قصد کارآفرینانه دانشجویان با خودکارآمدی کارآفرینانه آنان رابطه مثبت و معنی داری وجود داشت.

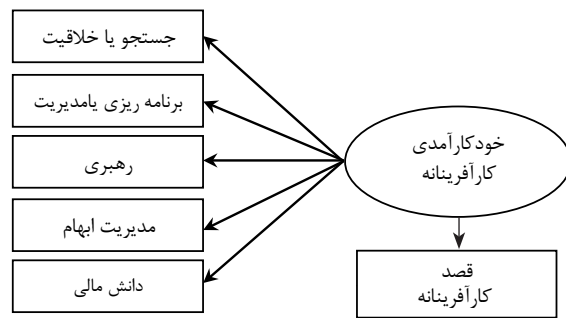
به همین منوال، انوانکوو و همکاران (۲۰۱۲)، در بررسی خود دریافتند که بین قصد کارآفرینانه و خودکارآمدی کارآفرینانه دانشجویان دانشگاه ایالتی علم و فناوری در نیجریه رابطه مثبت و معنی داری وجود داشت. مشتاق و همکاران (۲۰۱۱)، نیز در بررسی عامل های تأثیرگذار بر قصد کارآفرینانه دانشجویان پاکستانی، بر پایه مدل رفتار برنامه ریزی شده به این نتیجه رسیدند که بین قصد کارآفرینانه با متغیرهای نگرش کارآفرینانه، حمایت شبکه ای، قابلیت کارآفرینی و خودکارآمدی کارآفرینانه رابطه مثبت و معنی داری وجود داشت. شائوهوی و همکاران (۲۰۱۱)، و دیازگارسیا و جیمز مورنو (۲۰۱۰)، در بررسی های جداگانه ای نشان دادند که رابطه مثبت و معنی داری بین خودکارآمدی و قصد کارآفرینانه دانشجویان وجود داشت. پی های (۲۰۰۹)، در تحلیل سطح خودکارآمدی

کارآفرینانه از مقیاس های توسعه داده شده در بررسی های لینان و چن (۲۰۰۹)، و لورز (۲۰۱۱)، استفاده شد. مقیاس سنجش هر دو بخش اشاره شده، طیف لیکرت پنج سطحی از خیلی کم = ۱ تا خیلی زیاد = ۵ برای مولفه های خودکارآمدی کارآفرینانه و کاملاً مخالفم = ۱ تا کاملاً موافقم = ۵ برای قصد کارآفرینانه بود.

برای تعیین روایی ابزار تحقیق از روایی محتوایی و روایی سازه (شامل روایی همگرا، تشخیصی و منطقی) استفاده شد. اعتبار محتوایی پرسشنامه با نظر اعضای هیات علمی گروه ترویج، ارتباطات و توسعه روستایی دانشگاه زنجان تایید شد. در زمینه روایی سازه، روایی همگرا که نشان دهنده انسجام و همگنی درونی گویه های مربوط به هر مکنون (به صورت جداگانه) است، بنا بر سه معیار مختلف شامل بارهای عاملی استاندارد برابر و بزرگتر از ۰/۵، میانگین واریانس استخراج شده برابر و بزرگتر از ۰/۵ و پایایی ترکیبی برابر و بزرگتر از ۰/۷ ارزیابی می شود (هیر و همکاران، ۲۰۱۰).

به همین منوال، روایی تشخیصی نیز بیانگر آن است که آیا گویه های هر مکنون توان جداپذیری مناسبی به لحاظ اندازه گیری یک مکنون نسبت به گویه های مربوط به مکنون های دیگر در مدل را دارد یا خیر. به عبارت دیگر، گویه های هر مکنون تنها همان مکنون خاص را اندازه گیری کند و با گویه های مربوط به مکنون های دیگر همپوشانی نداشته باشد (هیر و همکاران، ۲۰۱۰). برای بررسی روایی تشخیصی، از میانگین واریانس استخراج شده و همبستگی عامل های مکنون با یکدیگر استفاده شد، به گونه ای که بایستی مربع همبستگی بین دو مکنون از میانگین واریانس استخراج شده هر دو مکنون کوچکتر باشد تا سازه روایی تشخیصی مناسبی داشته باشد (هیر و همکاران، ۲۰۱۰).

در زمینه روایی منطقی، این شکل از روایی سازه مشخص می سازد تا چه اندازه یک مکنون خاص به عنوان جزیی از یک نظام متشکل از مکنون های مرتبط به هم رفتار می کند. روایی منطقی بر این موضوع استوار است که آیا سازه های مختلف در یک مدل اندازه گیری به لحاظ فرضیه ای (تئوریک)، درست گزینش شده و دارای ارتباط مفهومی یا محتوایی منطقی با یکدیگر می باشند یا خیر. برای بررسی روایی منطقی، از ضریب های همبستگی بین عامل های مکنون در مدل اندازه گیری استفاده می شود، به گونه ای

نگاره ۱- مدل نظری تحقیق

بنا بر چارچوب نظری این پژوهش، فرضیه ی اصلی این تحقیق به صورت: خودکارآمدی کارآفرینانه بر قصد کارآفرینانه دانشجویان رشته های کشاورزی تأثیر مثبت و معنی داری دارد، تنظیم و آزمون شد.

روش شناسی

این تحقیق از نظر ماهیت از نوع تحقیقات کمی، با توجه به هدف از نوع تحقیقات کاربردی و به لحاظ روش گردآوری داده ها، جزو تحقیقات توصیفی- همبستگی بود که از بین روش های همبستگی، از روش تحلیل کوواریانس- واریانس بهره برده است. جامعه آماری این تحقیق را ۴۶۹ تن از دانشجویان کارشناسی ارشد دانشکده کشاورزی دانشگاه زنجان تشکیل دادند که با توجه به جدول بارتلت و همکاران (۲۰۰۱)، ۲۸۵ تن از آنان به عنوان نمونه برای انجام تحقیق گزینش شد. برای دست یابی به نمونه ها، با توجه به اینکه توزیع دانشجویان بر حسب جنس در دانشکده مورد نظر به صورت ناهمگن بود (۱۹۹ نفر دانشجوی پسر و ۲۷۰ نفر دانشجوی دختر)، از این رو، از روش نمونه گیری طبقه ای با انتساب متناسب استفاده شد، به گونه ای که ۱۲۱ نفر دانشجوی پسر و ۱۶۴ نفر دانشجوی دختر گزینش شد.

ابزار گردآوری داده ها در این تحقیق پرسشنامه بود که از سه بخش شناسه های فردی و آموزشی پاسخگویان (شش پرسش)، پرسش های مرتبط با سنجش قصد کارآفرینانه (هشت پرسش)، مولفه های خودکارآمدی کارآفرینانه شامل پنج مولفه ی خلاقیت، برنامه ریزی، رهبری، مدیریت ابهام و دانش مالی تشکیل شده بود. برای اندازه گیری قصد کارآفرینانه از پرسشنامه های دی نابل و همکاران (۱۹۹۹)، مک گی و همکاران (۲۰۰۹)، و سنجش خودکارآمدی

یافته ها

میانگین سن دانشجویان مورد بررسی ۲۴/۸ سال و میانگین نمره آنان ۱۸/۵ بود. با توجه به یافته های پژوهش، ۵۷/۶ درصد از پاسخگویان را دانشجویان دختر و ۴۲/۴ درصد از آنان را دانشجویان پسر تشکیل دادند. از نظر وضعیت تاهل، ۸۱/۵ درصد از دانشجویان مجرد و ۱۸/۵ درصد متاهل بودند. بیشتر دانشجویان مورد بررسی (۷۲/۸ درصد) بدون پیشینه ی کار کشاورزی بودند و ۲۷/۲ درصد از آنان پیشینه کار کشاورزی داشتند.

نتایج تحقیق نشان دادند که ۷۵/۵ درصد از پاسخگویان در دوره های آموزش کارآفرینی شرکت نکرده بودند و تنها نزدیک به یک چهارم از آنان در این دوره ها شرکت داشته اند.

نتایج به دست آمده از سنجش میزان قصد کارآفرینانه و خودکارآمدی کارآفرینانه دانشجویان مورد بررسی در جدول ۲ درج شده است. همان گونه که دیده می شود بیشترین فراوانی برای دانشجویان از نظر دو متغیر مورد بررسی مربوط به طبقه متوسط بود.

که این ضریب ها باید معنی دار باشند (پسوان، ۲۰۰۹). به منظور بررسی پایایی ابزار تحقیق نیز از پایایی ترکیبی (CR) استفاده شد که مقدار آن برای هر یک از مکنون ها باید بزرگ تر از ۰/۷ باشد. در نهایت، برای آزمون درست بودن مدل ها و برازش آنها با داده های میدانی، از شاخص های مختلف برازش استفاده شد که در جدول ۱ به این شاخص ها و سطح قابل قبول آنها اشاره شده است. تجزیه و تحلیل داده ها با استفاده از نرم افزار AMOS₂₀ انجام گرفت.

جدول ۱- شاخص های مختلف برازش و سطح قابل قبول آنها

شاخص های مختلف برازش	نماد	سطح قابل قبول
کای اسکور نسبی	χ^2/df	$3 \geq$
شاخص نیکویی برازش	GFI	$\geq 90/0$
شاخص برازش تطبیقی	CFI	$\geq 90/0$
شاخص نیکویی برازش اصلاح شده	AGFI	$\geq 90/0$
شاخص برازش فزاینده	IFI	$\geq 90/0$
شاخص ریشه دوم برآورد واریانس	RMSEA	$08/0 \geq$
خطای تقریب		

جدول ۲- توزیع فراوانی دانشجویان بر پایه قصد کارآفرینانه و خودکارآمدی کارآفرینانه آنان

متغیر	پایین		متوسط		بالا	
	درصد	فراوانی	درصد	فراوانی	درصد	فراوانی
قصد کارآفرینانه	۴۳/۵۱	۱۲۴	۴۵/۲۶	۱۲۹	۲۲	۱۱/۲۳
خودکارآمدی کارآفرینانه	۴۱/۷۵	۱۱۹	۴۳/۸۶	۱۲۵	۴۱	۱۴/۳۹

راه اندازی کنم مربوط به متغیر مکنون قصد کارآفرینانه و فعالیت به صورت اثربخش در شرایط فشار و تنش مربوط به متغیر مکنون مدیریت ابهام که به دلیل داشتن بار عاملی کمتر از ۰/۵ از مدل اندازه گیری کنار گذاشته شدند، دیگر متغیرها دارای بار عاملی بزرگتر از ۰/۵ بودند (جدول ۳).

به منظور برآورد مدل اندازه گیری کلی تحقیق، داده های گردآوری شده با استفاده از نرم افزار AMOS₂₀ با تحلیل عاملی تاییدی مرتبه اول مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفتند. بر پایه اطلاعات به دست آمده، به استثنای دو متغیر من قصد دارم کسب و کار خود را در آینده ای نزدیک (کمتر از ۲ سال)

جدول ۳- خلاصه ی نتایج به دست آمده از مدل اندازه گیری کلی تحقیق (تحلیل عاملی تاییدی مرتبه اول)

متغیر مکنون	نشانگرها	مقدار غیراستاندارد	خطای استاندارد	ضریب های استاندارد (بار عاملی)	نسبت بحرانی
قصد کارآفرینانه (EI)	من آماده ام برای کارآفرین شدن هر کاری انجام دهم	۱	--	۰/۸۴	--
مهم ترین هدف حرفه ای من این است که یک کارآفرین شوم		۱/۱۰۷	۰/۱۱۳	۰/۷۵	۷/۵۵۸

ادامه جدول ۳

متغیر مکنون	نشانه‌ها	مقدار غیراستاندارد	خطای استاندارد	ضریب های استاندارد (بار عاملی)	نسبت بحرانی
قصد کارآفرینانه (EI)	من همه تلاش خود را برای راه اندازی و آغاز فعالیت کسب و کارم انجام می دهم	۱/۰۸	۰/۱۱۴	۰/۷۶	۷/۷۸۹
	من تصمیم دارم تا در آینده یک کسب و کار درآمدزا ایجاد کنم	۰/۹۸۱	۰/۱۰۷	۰/۶۶	۶/۰۲۴
	من به طور خیلی جدی در زمینه راه اندازی یک کسب و کار جدید فکر می کنم	۱/۱۰۱	۰/۱۱۱	۰/۶۹	۶/۶۵۸
	من قصد دارم کسب و کار خود را در فاصله زمانی بین ۲ تا ۵ سال آینده راه اندازی کنم	۱/۱۱۸	۰/۱۲۹	۰/۸۱	۸/۱۸۹
	من سرانجام روزی کسب و کار خود را راه اندازی خواهم کرد	۱/۱۱۶	۰/۱۲۷	۰/۸۰	۸/۰۲۸
خلاقیت (EC)	ارایه دیدگاه های جدید و نوآورانه برای ایجاد یا توسعه یک کسب و کار	۱	--	۰/۷۴	--
	تشخیص فرصت های جدید برای هدایت کسب و کار	۱/۱۰۸	۰/۱۲۱	۰/۸۳	۸/۵۸۹
	شناسایی شیوه های خلاقانه و نوآورانه برای مدیریت بهینه کسب و کار با منابع محدود	۱/۰۰۶	۰/۱۱۵	۰/۷۷	۷/۸۹۶
برنامه ریزی (EP)	مدیریت زمان در برنامه ها و فعالیت ها	۱	--	۰/۷۲	--
	تنظیم و تدوین هدف های کسب و کار و مدیریت اثربخش برای دست یابی به آنها	۰/۹۸۸	۰/۰۸۹	۰/۶۹	۶/۷۲۶
	تحریک، تهییج و برانگیختن افراد	۱/۱۰۸	۰/۰۹۵	۰/۸۱	۸/۲۳۷
رهبری (EM)	هدایت و مدیریت یک گروه	۱	--	۰/۸۱	--
	تشکیل گروه های کاری برای حل تنگنای خاص	۰/۸۸۷	۰/۱۲۵	۰/۶۱	۶/۰۸۲
	شبکه سازی/ برقراری ارتباط با دیگران و تبادل اطلاعات با آنان	۰/۹۲۱	۰/۱۳۴	۰/۷۸	۷/۶۵۸
	بیان دقیق دیدگاه ها به صورت شفاهی یا نوشتاری	۰/۹۲۷	۰/۱۳۲	۰/۷۹	۷/۷۴۲
مدیریت ابهام (EA)	تحمل تغییرپذیری های پیش بینی نشده	۱	--	۰/۶۵	--
	ایستادگی در برابر شکست	۱/۰۹۸	۰/۱۶۲	۰/۷۹	۷/۶۸۱
	تجربه اندوزی و یادگیری از ناکامی ها	۱/۰۷۴	۰/۱۳۸	۰/۶۶	۸/۷۸۸
	مدیریت نبود قطعیت در کسب و کار	۱/۱۰۵	۰/۱۵۷	۰/۸۳	۸/۵۴۸
دانش مالی (EF)	انعطاف پذیری در موقعیت های پیچیده	۱/۰۸۱	۰/۱۵۹	۰/۷۵	۷/۳۵۴
	پیش بینی بودجه و سرمایه لازم برای کسب و کار	۱	--	۰/۷۶	--
	برآورد دقیق سود و هزینه مرتبط با کسب و کار	۱/۱۸۹	۰/۰۹۵	۰/۸۸	۹/۰۲۸
	انجام تحلیل های مالی و اقتصادی	۱/۱۶۷	۰/۰۸۶	۰/۷۸	۸/۴۳۵

آن بود که مقدار پایایی ترکیبی محاسبه شده برای متغیرهای مکنون مورد بررسی در قالب مدل اندازه گیری کلی تحقیق، بزرگتر از ۰/۷ بودند (جدول ۴). با توجه به نتایج به دست آمده بر پایه معیارهای سه گانه اشاره شده، می توان بیان داشت که ابزار تحقیق دارای روایی همگرایی مناسبی بود. در زمینه ی روایی

مقدار میانگین واریانس استخراج شده نشان داد که مقدار این شاخص پس از حذف دو متغیر اشاره شده، برای هر شش متغیر مکنون مورد بررسی شامل قصد کارآفرینانه، خلاقیت، رهبری، برنامه ریزی، مدیریت ابهام و دانش مالی بیشتر از ۰/۵ بود (جدول ۴). افزون بر این دو شاخص، نتیجه ی تحقیق گویای

همبستگی بین هر شش مکنون معنی دار شده و در نتیجه ابزار تحقیق دارای روایی منطقی بود. در مورد پایایی مکنون های مورد بررسی نیز از آنجایی که مقدارهای پایایی ترکیبی به دست آمده برای مکنون های مختلف بالاتر از ۰/۷ بودند، از این رو، ابزار تحقیق دارای پایایی مناسبی بود.

تشخیصی، مشخص شد که مربع ضریب همبستگی متغیرهای مکنون مورد بررسی به صورت دو به دو کمتر از میانگین واریانس استخراج شده برای تک تک متغیرهای مکنون بود و در نتیجه، ابزار تحقیق دارای اعتبار تشخیصی مناسبی بود. به همین منوال، در زمینه روایی منطقی نیز با توجه به نتایج مندرج در جدول ۴، ضریب های

جدول ۴- خلاصه نتایج به دست آمده در زمینه روایی و پایایی ابزار تحقیق

ضریب های همبستگی بین مکنون ها						پایایی ترکیبی	متغیرهای مکنون
EF	EA	EM	EP	EC	EI		
--	--	--	--	--	۰/۵۷۹*	۰/۹۰۵	قصد کارآفرینانه (EI)
--	--	--	--	۰/۶۱۰*	۰/۳۸۹**	۰/۸۲۴	خلاقیت (EC)
--	--	--	۰/۵۵۰*	۰/۶۰۷**	۰/۴۲۷**	۰/۷۸۵	برنامه ریزی (EP)
--	--	۰/۵۶۵*	۰/۶۹۲**	۰/۵۵۵**	۰/۵۴۵**	۰/۸۳۷	رهبری (EM)
--	۰/۵۴۷*	۰/۶۲۵**	۰/۵۵۵**	۰/۶۸۱**	۰/۴۸۹**	۰/۸۵۷	مدیریت ابهام (EA)
۰/۶۵۳*	۰/۶۰۸**	۰/۶۷۵**	۰/۵۱۲**	۰/۶۱۳**	۰/۵۶۸**	۰/۸۴۹	دانش مالی (EF)

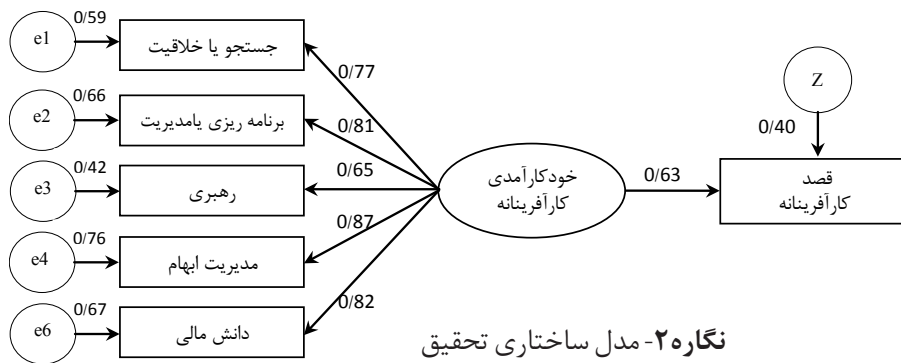
***: $P=0/01$ ، * : میانگین واریانس استخراج شده

متغیرهای نامناسب، مدل ساختاری برآورده شده در همان مرحله اول (نخستین مدل اشباع شده) دارای برازش مناسبی بوده و نیازی به اصلاح نداشت ($\chi^2/df=2/201$ ، $GFI=0/944$ ، $CFI=0/953$ ، $AGFI=0/948$ ، $IFI=0/956$ ، $RMSEA=0/059$). البته شایان یادآوری است که پیش از اجرای مدل ساختاری، به بررسی عادی (نرمال) بودن چند متغیره داده ها پرداخته شد که برای این منظور از دو شاخص چولگی و کشیدگی استفاده شد که با توجه به نتایج به دست آمده، دامنه مقدارهای شاخص چولگی بین $-1/248$ الی $0/055$ و شاخص کشیدگی بین $-1/149$ الی $1/257$ بود که بر این پایه، داده ها عادی بودند.

همان گونه که از نگاره ۲ پیداست متغیر خودکارآمدی کارآفرینانه و پنج مولفه ی آن در حدود ۴۰ درصد از واریانس متغیر وابسته قصد کارآفرینانه دانشجویان را تبیین کرده اند.

نتایج به دست آمده از تحقیق در زمینه آزمون برازش مدل و شاخص های مختلف برازندگی نشان دادند که برازش هر دو مدل اندزه گیری قصد کارآفرینانه و خودکارآمدی کارآفرینانه در سطح مطلوبی بوده و رابطه منطقی بین متغیرهای مورد بررسی برقرار بود ($\chi^2/df=1/879$ ، $GFI=0/938$ ، $CFI=0/946$ ، $AGFI=0/941$ ، $IFI=0/950$ ، $RMSEA=0/063$).

مدل ساختاری در واقع مدل کلی تحقیق بوده و روابط علی بین متغیرهای مستقل و وابسته تحقیق را نشان می دهد. بر این پایه، مدل ساختاری بیانگر رابطه مستقیم متغیر مستقل خودکارآمدی کارآفرینانه با متغیر وابسته قصد کارآفرینانه است. نتایج به دست آمده از اجرای مدل ساختاری این تحقیق نشان داد که مدل برآورد شده برازش نیکویی مطلوبی داشت. در این زمینه، بایستی به این نکته اشاره داشت که با توجه به اصلاح های اعمال شده در مدل های اندازه گیری و حذف

شده در چارچوب نظری پژوهش در قالب فرضیه های تحقیق بوده است، از این رو، خلاصه نتایج به-دست آمده در این زمینه در جدول ۵ درج شده است. همان گونه که دیده می شود فرضیه اصلی تحقیق تایید شد، به گونه ای که متغیر خودکارآمدی کارآفرینانه در سطح $0/01$ تأثیر مثبت و معنی داری بر متغیر قصد کارآفرینانه داشت.

بنا بر نتیجه ی مندرج در جدول ۵ و نگاره ی ۲ که نشان دهنده مدل ساختاری تحقیق است، می توان نتیجه گرفت ساختار مدل مناسب می باشد. با توجه به اینکه، افزون بر بررسی و آزمون برازش نیکویی مدل تحقیق و تعیین میزان واریانس تبیین شده توسط متغیرهای مستقل تحقیق، یکی دیگر از هدف های اصلی تدوین مدل ساختاری، تعیین شدت، جهت و معنی دار بودن ضریب های مسیر فرض

جدول ۵- خلاصه نتایج به دست آمده در زمینه آزمون فرضیه تحقیق

فرضیه تحقیق	مقدار غیراستاندارد	خطای استاندارد	ضریب رگرسیونی استاندارد	t	سطح معنی داری
خودکارآمدی کارآفرینانه	۰/۷۴۸	۰/۰۷۵	۰/۶۳۳	۷/۸۷۹	۰/۰۰۰
من قصد کارآفرینانه					

نظری تحقیق) با واقعیت همخوانی داشته و با داده های میدانی گردآوری شده مورد حمایت قرار گرفت؛ بر این پایه، فرضیه اصلی تحقیق تایید شد و متغیر خودکارآمدی کارآفرینانه تأثیر مثبت و معنی داری بر متغیر وابسته قصد کارآفرینانه داشت. از این یافته می توان چنین استنباط کرد که دانشجویانی که باورهای قوی و ادراک مثبت پیرامون توانایی های خود دارند، قصد کارآفرینانه بالاتری نیز دارند.

در واقع، چنین نگرش ها و درک هایی پیش نیاز ضروری برای بروز رفتارهای کارآفرینانه به شمار می آیند. خودکارآمدی، شهامت، اطمینان و اعتماد به نفس بیشتری را در دانشجویان شکل داده و آنان را تشویق به رفتارهای خطرپذیر می کند؛ در این زمینه،

بحث و نتیجه گیری

با در نظر گرفتن اهمیت قصد کارآفرینانه به عنوان پیش شرط اصلی بروز رفتارهای کارآفرینانه از یک سو و با توجه به نقش خودکارآمدی کارآفرینانه به منزله یکی از متغیرهای اصلی تأثیرگذار بر شکل گیری و تقویت قصد کارآفرینانه از سوی دیگر، این تحقیق با هدف اصلی بررسی تأثیر خودکارآمدی کارآفرینانه بر قصد کارآفرینانه دانشجویان رشته های کشاورزی در دانشگاه زنجان انجام گرفت.

نتیجه ی تحقیق گویای آن بود که بر پایه مقادیرهای شاخص های برازش، ساختار کلی مدل تحقیق مورد تایید بود؛ به عبارت دیگر، مدل تدوین شده بر مبنای ادبیات نظری و پیشینه تجربی (چارچوب

گسترده تری از خطرهای مختلف روبه رو هستند، دارای اهمیت دو چندان است. در مجموع بنا بر مطالب اشاره شده و بر مبنای نتایج به دست آمده از این تحقیق، می توان بیان داشت که هر اندازه سطح خودکارآمدی دانشجویان تقویت و افزایش یابد، میزان قصد کارآفرینانه آنان نیز افزایش یافته و در نتیجه احتمال بروز رفتارهای کارآفرینانه بیشتر میشود.

این یافته با نتایج بررسی های پرشمار داخلی و خارجی چون فولادی و باغبانی (۱۳۹۳)، رحمانیان کوشکی و همکاران (۱۳۹۱)، زرافشانی و سلیمانی (۱۳۹۰)، انوانکو و همکاران (۲۰۱۲)، مشتاق و همکاران (۲۰۱۱)، شائوهوی و همکاران (۲۰۱۱) و دیازگارسیا و جیمز مورنو (۲۰۱۰) همخوانی داشت. با توجه به نتیجه ی تحقیق مبنی بر تأثیر مثبت و معنی دار خودکارآمدی کارآفرینانه بر قصد کارآفرینانه و با در نظر گرفتن این که خودکارآمدی کارآفرینانه دارای ماهیتی اکتسابی است، از این رو، پیشنهاد می شود:

۱- با برگزاری دوره های آموزش کارآفرینی به ویژه در قالب آموزش های فوق برنامه و ترغیب دانشجویان به شرکت در این دوره ها، زمینه ی لازم برای بهبود سطح خودکارآمدی دانشجویان و در نتیجه قصد و رفتار کارآفرینانه در آنان فراهم آید.

۲- با توجه به ماهیت رشته های کشاورزی و ارتباط نزدیک آنها با فعالیت های میدانی و عملی، ضرورت دارد توجه و تمرکز بیشتری بر آموزش های عملی و تقویت میزان مهارت و تجربه عملی دانشجویان شود تا سطح اعتماد به نفس و در نتیجه خودکارآمدی کارآفرینانه آنان برای افزایش قصد کارآفرینانه شان بالا رود.

۳- با توجه به اثربخشی کم روش های سنتی تدریس به ویژه به صورت سخنرانی از روش های تدریس اثربخش چون نشست با کارآفرینان، معرفی کسب و کارها و طرح های کارآفرینی موفق و بازدید از آنان، بحث و کار گروهی، یادگیری تجربی و به کارگیری استادان متخصص و با تجربه استفاده شود تا به شکل مطلوبی این باور را در دانشجویان ایجاد کند که آنان

نتایج تحقیق زرافشانی و سلیمانی (۱۳۹۰)، نشان داد که نتیجه ی باور به خودکارآمدی بیشتر در فرد، اعتماد به نفس و اراده قوی تر خواهد بود و می توان انتظار داشت که فردی با باور به خودکارآمدی بالاتر، برای کارآفرینی و راه اندازی یک کسب و کار جدید انگیزه بیشتر و در نتیجه قصد محکم تر و پایدارتری داشته باشد. بنا بر نتایج تحقیق رحمانیان کوشکی و همکاران (۱۳۹۱)، مشخص شد که خودکارآمدی بالاتر، می تواند احساس اطمینان بیشتر از توانایی های شخص بر رضایت بخشی یک کار مخاطره آمیز را در وی متبلور کرده و افراد را به سوی گزینش یک مسیر شغلی کارآفرینانه سوق دهد. به همین ترتیب، بارانی و زرافشانی (۱۳۸۸)، و چن و گرین (۱۹۹۸)، نیز در بررسی های جداگانه ای نشان دادند که خودکارآمدی به دانشجویان کمک می کند تا خلاق تر و نوآوارانه تر باشند و در فعالیت هایی که چالش برانگیز هستند، پیشگام شوند و به آنان این احساس را القاء می کند که می توانند محیط پیرامونی را تحت کنترل خود درآورده و به شکل بهینه ای مورد بهره برداری قرار دهند.

در حقیقت، همان گونه که محسنی و همکاران (۱۳۹۲)، تاکید دارند افراد با باور خودکارآمدی قوی تر، احساس مسولیت پذیری بالایی داشته و در ادای تکلیف و انجام وظیفه های محول شده پشتکار زیادی دارند و به خوبی می توانند رفتار خود را در راستای رسیدن به هدف های از پیش تعیین شده برای دست یابی به میزان عملکرد بالا تنظیم کنند. با توجه به نتایج تحقیق لینان (۲۰۰۵)، برای موفق شدن در شرایط بسیار پیچیده و در رویارویی با شرایط چند بعدی، باور به خودکارآمدی اهمیت بسیار بالایی دارد، چرا که افراد با باور خودکارآمدی می توانند نسبت به رویدادها و چالش هایی که ممکن است در مراحل مختلف به ویژه در مراحل اولیه راه اندازی و توسعه کسب و کار با آنها روبه رو شوند، به طور موثر واکنش نشان دهند. این موضوع، به ویژه، در کسب و کارهای کشاورزی که به دلیل ماهیت خاص فعالیت های کشاورزی پیچیدگی بیشتری داشته و با دامنه

خودکارآمدی و توانایی لازم برای راه اندازی و مدیریت یک کسب و کار کارآفرینانه موفق را دارند.

۴- ترغیب و حمایت های اجتماعی بیشتری از دانشجویان در محیط خانواده، دانشگاه و جامعه صورت گیرد؛ ارایه تشویق و بازخورد مثبت از سوی خانواده و استادان دانشگاه به ویژه در قالب آماده سازی کلامی می تواند نقش بسیار مهمی در تقویت احساس خودکارآمدی دانشجویان و در نهایت آسان گری و هموارسازی ورود آنان به فعالیت های خطرپذیر و کارآفرینانه داشته باشد.

منبع ها

بارانی، ش. و زرافشانی، ک. (۱۳۸۸). بررسی تأثیر نگرش نسبت به کارآفرینی، هنجارهای جامعه و باور به خودکارآمدی در پیش بینی نیت کارآفرینانه دانشجویان مدیریت و آبادانی روستاها در دانشگاه پیام نور کرمانشاه، فصل نامه تحقیقات اقتصاد و توسعه کشاورزی ایران، ۴۰ (۳)، ۹۹-۹۱.

رحمانیان کوشکی، م.، چیدری، م. و هواسی، ع. (۱۳۹۱). بررسی عوامل تأثیرگذار بر قصد کارآفرینانه دانشجویان کشاورزی دانشگاه آزاد ایلام، فصل نامه توسعه کارآفرینی، ۵ (۱)، ۱۴۴-۱۲۵.

زرافشانی، ک. و سلیمانی، ع. (۱۳۹۰). تبیین پیشگوکننده نیت های کارآفرینانه در بین هنرجویان هنرستان کشاورزی، فصلنامه رهیافتی نو در مدیریت آموزشی، ۲ (۳)، ۱۰۷-۱۲۴.

سلیمانی، ع. و زرافشانی، ک. (۱۳۹۰). تبیین پیشگوکننده های نیت کارآفرینانه در بین هنرجویان هنرستان کشاورزی، فصل نامه رهیافتی نو در مدیریت آموزشی، ۲ (۳)، ۱۲۴-۱۰۷.

فولادی، م. و باغبانی، ح. (۱۳۹۳). بررسی تأثیر خودکارآمدی کارآفرینانه بر تقویت کارآفرینی دانشجویان (مطالعه موردی: دانشجویان پیام نور شهرستان بیجار)، فصل نامه رشد فناوری، ۱۰ (۳۹)، ۳۶-۲۹.

محسنی، ع.، موسوی، ح. و جمالی، م. (۱۳۹۲). نقش آموزش کارآفرینی در نگرش کارآفرینانه و باور خودکارآمدی عمومی دانشجویان، فصل نامه پژوهش و برنامه ریزی در آموزش عالی، ۶۹، ۸۰-۶۳.

Ajzen, I. (1991). The theory of planned behavior. *Organizational Behavior and Human Decision Processes*, 50 (2), 179- 211.

Bandura, A. (1989). Human agency in social-cognitive theory. *American Psychologist*, 44, 1175- 1184.

Bandura, A. (1997). *Self-efficacy: The exercise of control*. Freeman Publisher, New York.

Bartlett, J., Kotrlík, J. and Higgins, C. (2001). Organizational research: Determining appropriation sample size in survey research. *Information Technology, Learning and Performance Journal*, 1 (19), 43- 50.

Bird, B. (1988). Implementing entrepreneurial ideas: The case for intention. *Academy of Management*, 13, 442- 452.

Boyd, N. and Vozikis, G. (1994). The influence of self-efficacy on the development of entrepreneurial intentions and actions. *Entrepreneurship Theory and Practice*, 18 (4), 63- 77.

Chen, C. and Green, G. (1998). Does entrepreneurial self-efficacy distinguish entrepreneurs from managers? *Journal of Business Venturing*, 13 (3), 137- 157.

De Noble, A., Jung, D. and Ehrlich, S. (1999). Entrepreneurial self-efficacy: The development of a measure and its relationship to entrepreneurial action. In R.D. Reynolds, W.D. Bygrave, S. Manigart, C.M. Mason, G.D. Meyer, H.J. Sapienza (Eds.). *Frontiers of entrepreneurship research* (pp. 73- 87),

Waltham, MA: P&R Publications Inc.

Dempsey, D. and Jennings, J. (2014). Gender and entrepreneurial self-efficacy: A learning perspective. *Journal of Gender and Entrepreneurship*, 6 (1), 28- 49.

Díaz-García, M. and Jiménez-Moreno, J. (2010). Entrepreneurial intention: The role of gender. *Int Entrep Manag J*, 6, 261- 283.

Erikson, Y. (1998). A study of entrepreneurial intentions among a cohort MBAs: The extended Bird model. *Proceeding of 43rd ICSB World Conference on 21st Century Entrepreneurship*, United States, 24 May 1998, pp. 1-12.

Fitzsimmons, J. and Douglas, E. (2011). Interaction between feasibility and desirability in the formation of entrepreneurial intentions. *Journal of Business Venturing*, 26 (4), 431- 440.

Hair, J., Black, C., Babin, J. and Anderson, E. (2010). *Multivariate data analysis*. Prentice Hall, USA.

Hmieleski, K. and Corbett, A. (2006). Proclivity for improvisation as a predictor of entrepreneurial intentions. *Journal of Small Business Management*, 44 (1), 45- 63.

Linan, F. (2005). Development and validation of an entrepreneurial intention questionnaire (EIQ). *Proceeding of International Conference on Entrepreneurship*, France, 22 May 2005, pp. 123- 134.

Linan, F. and Chen, Y. (2009). Development and cross-cultural application of a specific instrument to measure entrepreneurial intention. *Entrepreneurship Theory and Practice*, 33 (3), 593- 617.

Lorz, L. (2011). The impact of entrepreneurship education on entrepreneurial intention. Ph.D. Dissertation, University of St. Gallen, School of Management, Economics and Social Sciences, Germany.

Luthans, F., Stajkovic, A. and Ibrayera, E. (2000). Environmental and psychological challenges fading entrepreneurial development in transitional economic. *Journal of World Business*, 35 (1), 95- 110.

Markman, G., Balkin, D. and Baron, R. (2002). Inventors and new venture formation: The effects of general self-efficacy and regretful thinking. *Entrepreneurship Theory and Practice*, 27 (2), 149- 166.

McGee, J., Peterson, M., Mueller, S. and Sequeira, J. (2009). Entrepreneurial self-efficacy: Refining the measure. *Entrepreneurship Theory and Practice*, 33 (4), 965- 988.

Mushtaq, H., Hunjra, A., Niazi, S., Rehman, K. and Azam, R. (2011). Planned behavior entrepreneurship and intention to create a new venture among young graduates. *Management & Marketing Challenge for the Knowledge Society*, 6 (3), 437- 456.

Nabi, G. and Linan, F. (2011). Graduate entrepreneurship in the developing world: Intention, education and development. *Education Training*, 5, 325- 334.

Nwankwo, B., Kanu, G., Marire, M., Balogun, S. and Uhiara, A. (2012). Gender role orientation and self-efficiency as correlates of entrepreneurial intention. *European Journal of Business and Social Sciences*, 1 (6), 9- 26.

Paswan, A. (2009). *Confirmatory factor analysis and structural equations modeling: An introduction*. Research Report, Dept. of Marketing and Logistics, COB, University of North Texas, USA.

Pihie, Z. (2009). Entrepreneurship as a career choice: An analysis of entrepreneurial self-efficacy and intentions of university students. *European Journal of Social Sciences*, 9 (2), 338- 349.

Rauch, A. and Frese, M. (2007). Let's put the person back into entrepreneurship research: A meta-analysis on the relationship between business owners' personality traits, business creation, and success. *European Journal of Work and Organizational Psychology*, 16, 353- 385.

Shane, S. and Venkataraman, S. (2000). The promise of entrepreneurship as a field of research. *Academy of Management Review*, 25, 217- 226.

Shao-hui, L., Ping, L. and Peng-peng, F. (2011). Mediation and moderated mediation in the relationship among entrepreneurial self-efficacy, entrepreneurial intention, entrepreneurial attitude and role models. *Proceeding of International Conference on Management Science & Engineering, Italy*, September 13-15, 2011, pp. 129- 134.

Solesvik, M. (2007). Attitudes towards future career choice: Stavanger Center for Innovation Research. *Research Report*, University of Stavanger Norway.

Venkafenman, U., Vands Ven, Bulkeye, K. and Hudson, A. (1991). Action based Entrepreneurship education. *Technovation*, 26, 185- 194.

Wilson, F., Kickul, J. and Marlino, D. (2007). Gender, entrepreneurial self-efficacy, and entrepreneurial career intentions: Implications for education. *Entrepreneurship: Theory and Practice*, 5, 378- 406.

Wood, R. and Bandura, A. (1989). Social cognitive theory of organizational management. *Academy of Management Review*, 14 (3), 361- 384.

Zhao, H., Seibert, S. and Hills, G. (2005). The mediating role of self-efficacy in the development of entrepreneurial intentions. *Journal of Applied Psychology*, 90 (6), 1265- 1272.

The Effect of Entrepreneurial Self-Efficacy on Agricultural Students' Entrepreneurial Intention at University of Zanjan

L. Safa¹, N. Mangeli²

1- Assistant Professor, Faculty of Agriculture, University of Zanjan

2- MSc Student, Faculty of Agriculture, University of Zanjan

Abstract

Given the importance of entrepreneurship in providing new job opportunities and help to create sustainable jobs on the one hand, and considering the importance of entrepreneurial intention, as the most important factor to predict entrepreneurial behaviors on the other hand, it seems inevitable to study factors affecting entrepreneurial intention. Accordingly, the main purpose of this research was to study the effect of entrepreneurial intention on agricultural students' entrepreneurial self-efficacy. The statistical population of the study contained of all M.Sc. students in agriculture faculty of Zanjan University in 2014- 2015 academic year (N=469). According to Bartlett et al. (2001) table, a sample size of 285 was selected using a stratified random sampling method (n=285). Data were collected using the standard questionnaires of De Noble et al. (1999) and McGee et al. (2009) in order to measure of entrepreneurial intention and Linan and Chen (2009) and Lorz (2011) for measuring entrepreneurial self-efficacy. Content validity of the questionnaire was confirmed by a panel of experts. Construct validity and composite reliability of the research instrument were tested by estimating the measurement model and they were satisfactory after making necessary corrections. The data were analyzed using Structural Equation Modeling (SEM). The results indicated that entrepreneurial intention and entrepreneurial self-efficacy of majority of students were at low and medium levels for both variables. Also, the results showed that entrepreneurial self-efficacy had a positive and significant effect on dependent variable of entrepreneurial intention explaining about 40 percent of its variances.

Index Terms: agricultural student, entrepreneurial intention, entrepreneurial self-efficacy

Corresponding Author: L. Safa

Email: safa@znu.ac.ir

Received: 1/05/2015 ; **Accepted:** 10/08/2015